

jest v daném případě, — kde přec bylo zjištěno, že otec nezletilý zemřel již v roce 1916, tedy dávno před uzavřením adopční smlouvy, která byla uzavřena v r. 1919, tedy před vyhlášením zák. č. 142/20, — pro otázku, zda nezl. Alžběta H. dne 20. února 1920, t. j. v den vyhlášení zákona č. 142/20 byla zaopatřena nebo ne, zřejmě irrelevantní.

Zůstala tedy skutková podstata kusou a neúplnou, ježto úřad, veden jsa nesprávným právním názorem, nevyšetřil, kdy nastala »nezaopatřenost« nezl. Alžběty H. ve smyslu § 20 zák. č. 142/20, zejména nebylo vyšetřeno a žal. úřadem uváženo, bylo-li lze tuto nezletilou považovati za nezaopatřenou v době vyhlášení zák. č. 142/20 po případě kdy později nezaopatřenou se stala.

Kusost a neúplnost řízení i nař. rozhodnutí zaviněna byla nesprávným právním názorem žal. úřadu, že nárok nezl. Alžběty H. dán byl již v době vyhlášení zák. č. 142/20 proto, poněvadž otec její, od něhož nárok na důchod odvozuje, zemřel již r. 1916, kdežto podle správného výkladu zákona byl nárok dán teprve tím okamžikem, od kterého možno nezletilou považovati za nezaopatřenou ve smyslu § 20 zák. č. 142/20. Na zodpovědění této otázky bude záviseti, je-li lhůtu k přihlášení nároku posuzovati podle § 28 odst. 1 (byla-li nezaopatřena dne 20. února 1920), či podle § 28 odst. 2, stala-li se nezaopatřenou později, v kterémžto poslednějším případě bude zase relevantní doba, kdy nezaopatřenou se stala, ježto ta bude východiskem pro lhůtu § 28 odst. 2 cit. zák.

Na základě těchto úvah dospěl nss k úsudku, že žal. úřad při výkladu § 28 zák. o válečných poškozcích vycházel z mylného právního názoru, že přihláška o důchod siritčí je opožděná a že tedy možný nárok Alžběty H. na důchod sirotčí zanikl podle § 28 odst. 3 zák. č. 142/20 promlčením, a že důsledkem tohoto nesprávného názoru se relevantními pro věc tu otázkami nezabýval a relevantní skutečnosti nevyšetřil.

Č. 10.320.

Zaměstnanci veřejní. — Školství: * Asistent vysoké školy technické, jemuž bylo při propočtení služební doby podle zák. č. 222/1920 a vl. nař. č. 666/1920 započteno určité období vojenské služby, nemá právního nároku, aby mu byl zápočet tento zachován i při úpravě služného ve služebním poměru profesora střední (průmyslové) školy, v němž byl ustanoven po vydání platového zákona č. 103/1926.

(Nález ze dne 1. února 1933 č. 1590.)

V ě c: Ing. Gustav Sch. v B. (adv. Dr. Bedř. Mautner z Prahy) proti ministerstvu školství a národní osvěty v Praze o zápočet služební doby.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Na základě konkursu, vypsáního ředitelstvím německého státního učiliště pro textilní průmysl v B. na místo profesora pro obor mechanicko-technický a textilní technologii s příjmy stanovenými v zák. č. 103/26, bylo toto místo k žádosti ze 17. srpna 1927 uděleno st-li, který byl dosud asistentem něm. vysoké školy techn. v Brně, a to

s účinností od 1. října 1927. O ustanovení tom byl st-li vydán dekret min. škol. z 27. září 1927, v němž zároveň poukázáno st-li základní služné ročních 15.000 Kč a činovné roč. 5.100 Kč.

Podáním z 2. dubna 1928 žádal st-l o započtení služební doby, strávené jako asistent něm. vys. školy techn. v Brně od 1. února 1919 do 30. září 1927 a vojenské služby již v dřívějším služebním poměru započtené v rozsahu 5 let, 2 měs. a 25 dní. Min. škol. výnosem z 29. srpna 1928 započtetlo st-li ke dni ustanovení za souhlasu min. vnitra a min. fin. podle § 142 odst. 3 zák. č. 103/26 z předchozích služeb dobu 3 roků 9 měs. pro zvýšení základního služného a zařadilo jej dnem 1. října 1927 do 2. stupně základního služného s vybývající dobou 9 měs. a dnem 1. ledna 1930 do 3. stupně, vyhoví-li zákonitým podmínkám.

Výnosem min. škol. z 1. prosince 1929 bylo st-li přiznáno dnem 1. ledna 1930 základní služné 3. stup. 19.200 Kč s tím, že ostatní jeho služební příjmy se nemění. Proti tomuto výnosu podal st-l námitky, v nichž vytýkal, že do služební doby byla započtena pouze služba st-le jako asistenta něm. vys. školy technické, že však nebyl vzat zřetel ani na presenční službu vojenskou, ani na vojenskou službu válečnou ani na válečná pololetí. Nárok na zápočet těchto období do celkové služební doby opíral st-l o to, že presenční služba vojenská byla mu již pravoplatně započtena pro platový postup jako vysokoškolského asistenta výnosem zsp-é v Brně ze 3. března 1924.

Min. škol. nař. výnosem námitkám těm nevyhovělo. — — — —

O stížnosti podané na toto rozhodnutí uvážil nss toto: — — —

Pokud jde o meritum sporné otázky zápočtu vojenské služby presenční a válečné a přípočtu válečných pololetí, opírá žal. úřad své zamítavé stanovisko v podstatě o tuto argumentaci: a) nárok na žádaný zápočet nemůže st-l opírat o žádný individuální akt úřadu, neboť dekrety z 27. září 1927 a z 29. srpna 1928 v tom směru žádných nových práv proň nezakládají, ani mu nezachovávají práv nabytých ze služby asistentské na vysoké škole, tato nabytá práva si st-l, přijav nové služební místo profesora na textilním učilišti v Brně ve stavu průmyslových ústavů ústředních, průmyslových škol a odborných škol, ani sám nevyhradil, ani mu jich zachování nebylo zaručeno konkursní vyhláškou na obsazení onoho místa: b) nárok takový nemůže st-l dovozovati ani přímo ze zákona č. 103/26, ani z předpisů starších, neboť tyto byly zrušeny ustanovením § 142 odst. 1 plat. zák.; c) st-l nemůže odůvodňovati zachování sporného nároku, nabytého ve služebním poměru asistenta na vysoké škole, ani právní kontinuitou svého nového služebního poměru profesora na státním textilním učilišti dřívějším služebním poměrem asistenta na vysoké škole, neboť služební poměr st-lův, založený dekretem z 27. září 1927, je podstatně jiného právního rázu, než byl jeho dřívější služební poměr asistenta na vysoké škole.

Stížnost dovozuje, že st-lův služební poměr jako profesora na textilním učilišti je pokračováním státní služby, započaté st-lem ve služebním poměru asistenta na vys. škole techn., a že tudíž nutno právo nabyté st-lem v dřívější službě státní st-li zachovati i ve služebním poměru pro-

fesora na státním učilišti textilním, tedy i zápočet vojenské služby a doby válečné pro zvýšení služebního platu v tom rozsahu, jak se mu ho dostalo již v dřívějším služebním poměru.

Tomuto stanovisku stížnosti nemohl nss přisvědčiti.

Služební poměr asistentů na vysokých školách jest služebním poměrem *sui generis*, který podléhal již dříve samostatné právní úpravě (arg. zák. z 31. prosince 1896 č. 8 ř. z. z r. 1897, z 8. dubna 1919 č. 198 Sb., § 18 zák. ze 7. října 1919 č. 541 Sb.), a byl i po stránce materielně právní upravován odlišně od služebního poměru profesorů a učitelů na středních školách. Tak je tomu i v zákoně platovém č. 103/26, který pojednává o vysokoškolských asistentech v dílu III. A. zařazeném v části třetí (Státní osoby učitelské), odděleně od předpisů upravujících v dílu I. téže části platy profesorů vysokoškolských a v dílu II. platy státních profesorů a učitelů, a též po stránce materielní provádí úpravu platů vysokoškolských asistentů od základu odlišně od platové úpravy obsažené v dílu I. a II. téže části zákona. Taktéž převodová ustanovení jsou pro vysokoškolské asistenty jiná (arg. § 182 plat. zák.) než u profesorů vysokoškolských a středoškolských.

Nelze proto uznati správným názor st-lův, že služební poměr profesora na textilním učilišti v Brně byl právně pouhým pokračováním jeho dřívějšího služebního poměru asistenta na vys. škole technické. Z předpisu § 93 plat. zák., stížností dovolaného, nic pro stanovisko st-lovo neplyne, neboť z pouhého obratu tam použitého »přestupují do jiného státního služebního poměru«, nelze nikterak dovozovati, že ustanovení v onom jiném státním služebním poměru nelze již považovati za prvé ustanovení v té které služební kategorii ve smyslu předpisů §§ 11, 43, 78 atd. plat. zák.

O tuto argumentaci nemůže tudíž st-l opíratí svůj nárok, aby zápočet určitých období, jenž mu byl přiznán ve služebním poměru vysokoškolského asistenta, byl respektován také při úpravě jeho služebních příjmů jako profesora na brněnském textilním učilišti.

Není-li však služební poměr profesora na textilním učilišti pouhým pokračováním dřívější služby asistentské na vysoké škole, pak nutno na ustanovení st-le profesorem na brněnském textilním učilišti dekretem z 27. září 1927 pohlížeti jako na prvé ustanovení profesorem. Podle § 78 plat. zák. obdrží však profesor, pokud se z tohoto zákona jinak nepodává, při prvé ustanovení počáteční základní služné. Počáteční základní služné činí podle § 73 téhož zák. 15.000 Kč. Toto služné bylo st-li citovaným dekretem poukázáno.

Ježto pak stížnost netvrdí, a ze správních spisů neplyne, že st-li byl pravoplatným individuálním aktem vydaným již po jeho ustanovení profesorem na textilním učilišti, přiznán zápočet sporných období pro zvýšení služného v tomto služebním poměru, jest dále zkoumati, zda snad neplyne přímo z jiných ustanovení platového zákona, o nichž se zmiňuje předpis § 78 plat. zák., že st-li náleží základní služné vyšší, než ono podle § 78 plat. zákona. Tu pak přichází v úvahu předpis § 142 plat. zák., jednající o započtení pro zvýšení služného.

Podle ustanovení odst. 1. § 142 plat. zák. byly všechny předpisy, jimiž se přiznává nárok na započtení určité doby pro postup do vyšších požitků, zrušeny s výjimkou předpisů o započtení služby v čl. legiích; v odst. 2. byla úprava otázky zápočtu služby v jiném služebním poměru nebo jiného zaměstnání ponechána vl. nař. Toto vl. nař. v době vydání nař. rozhodnutí a ani do dnes ještě nevyšlo. Citovaným ustanovením odst. 1. § 142 plat. zák. byl tedy od účinnosti plat. zák. vzat zákonný podklad pro započítávání jakýchkoliv období pro postup do vyšších požitků ve služebních poměrech založených teprve za účinnosti plat. zák., pokud nárok na zápočet takový nemohl býti dovozován z platového zákona samého, — výjimka je stanovena v § 207 plat. zák. pouze pro zaměstnance, před účinností plat. zák. ve státní službě již ustanovené a jen ve služebním poměru, v němž je zaměstnanec do nových platů převáděn. Skutkové předpoklady pro použití tohoto výjimečného ustanovení však v daném případě splněny nejsou, neboť zde nešlo o zápočet sporných období ve služebním poměru, ve kterém byl st-l převeden do platů podle plat. zák., pro postup do vyšších požitků, nýbrž o respektování dřívějšího zápočtu určitých období pro úpravu platu v novém služebním poměru, založeném teprve za účinnosti platového zákona.

Ani z ustanovení § 142 odst. 4 plat. zák. neplyne nárok st-lův, aby pro výměru základního služného ve st-lově služebním poměru profesora na textilním učilišti byla vzata v úvahu také období, která byla st-li platně započtena v jeho dřívější službě asistentské. V odst. 4 § 142 plat. zák. se totiž stanoví, že převzetí do jiné kategorie (úřednické, služební) může býti vázáno na podmínku, že doba ztrávená v dosavadní kategorii zůstane zcela neb částečně nepovšimnuta pro zvýšení služného. Z předpisu toho mohlo by snad argumentatione e contrario býti dovozováno, že státní zaměstnanec, kdyby jeho převzetí do jiné kategorie nebylo vázáno na řečenou podmínku, má nárok na respektování doby ztrávené v dosavadní kategorii pro zvýšení služného.

Leč v daném případě st-l se nedomáhá zápočtu doby ztrávené ve službě asistenta na vys. škole techn., již jediné by bylo možno uznati za dobu »ztrávenou v dosavadní kategorii«, o jaké mluví ustanovení § 142 odst. 4 plat. zák., nýbrž jednak zápočtu služby vojenské presenční a válečné, jednak přípočtu válečných pololetí, kterážto období zřejmě nelze zahrnouti pod pojem doby »ztrávené v dosavadní kategorii«.

Není-li však v platném právu zákonného podkladu pro nárok st-lem uplatňovaný, nemohl nss shledati, že nař. rozhodnutí je v odporu se zákonem.

Č. 10.321.

Horní právo. — Zaměstnanci veřejní: O nároku úředníka státních dolů na tantiemy a provozní premie.

(Nález ze dne 1. února 1933 č. 1782).

V ě c: Ing. Gustav B. v T. (adv. Dr. Otmar Schmiedinger z Mostu) proti ministerstvu veřejných prací o výplatu tantiem a těžebního pří-
davku.